

Pressiteade

Luxembourg, 22. november 2018

Audiitorite sõnul ei lähe ELi pettustevastased ettepanekud piisavalt kaugemale

Euroopa Kontrollikoja täna avaldatud arvamuse kohaselt ei ole Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kavandatud muudatused piisavad, et ameti juurdlusi märkimisväärselt tõhustada. Audiitorid on seisukohal, et kuigi ettepanek kajastab hästi OLAFi ja tulevase Euroopa Prokuratuuri koostöö põhimõtteid, võivad teatavad probleemid takistada tõhusat koostööd. Täna avaldatakse ka arvamus ELi pettustevastase võitluse programmi kohta aastateks 2021–2027.

Euroopa Komisjoni ettepaneku peamised eesmärgid on kohandada OLAFi tegevust Euroopa Prokuratuuri loomise kontekstis ja parandada OLAFi tulemuslikkust.

Audiitorid juhivad tähelepanu sellele, et OLAFi kõige keerulisemateks probleemideks on juurdluste läbiviimise kiirus ja rahaliste vahendite tagasisaamine. Nad on nõus ettepanekus esitatud väikse arvu sihipärase meetmetega, mis puudutavad muu hulgas OLAFi uusi volitusi käibemaksupettuste vastu võitlemisel, kogutud tõendite lubatavust ja juurdepääsu pangakonto andmetele. Samas soovivad audiitorid, et menetluslikest kaitsemeetmetest kinnipidamise tagamiseks vaataks OLAFi juurdlused läbi Euroopa Kohus. Audiitorid hoiatavad, et kokkuvõttes ei lahenda ettepanek OLAFi haldusjuurdluste tulemuslikkusega seotud küsimusi. Seda tunnistab ka komisjon, kuid praegu puuduvad nii OLAFi täiendava reformimise ajakava kui selge ülevaade lahendamist vajavatest küsimustest.

„OLAFi kõige keerulisem ülesanne on endiselt ameti juurdluste tulemuslikkuse suurendamine,“ ütles arvamuse eest vastutav kontrollikoja liige Eva Lindström. „OLAFi kavandatud reform ei taga oma praegusel kujul ELi finantshuve kaitse tõhusat tugevdamist“.

Seoses OLAFi ja Euroopa Prokuratuuriga märgivad audiitorid, et ettepanek kajastab hästi nende tulevaste suhete põhimõtteid seoses tiheda koostöö, teabevahetuse, täiendavuse ja töö kattuvuse vältimisega. Audiitorid leidsid selles osas aga ka teatavaid puudusi. Näiteks ei käsitleta ettepanekus OLAFi rolli ELi finantshuve kahjustavate kuritegude uurimisel, kui need puudutavad nii Euroopa Prokuratuuris osalevaid liikmesriike kui ka neid, kes selles ei osale.

Võttes arvesse ettepaneku piiranguid, rõhutavad audiitorid, et vaja on täiendavaid meetmeid. Lühiajalises perspektiivis peaks Euroopa Komisjon uuesti läbi vaatama OLAFi rolli ja kohustused võitluses pettustega ELi kulutuste tegemisel. Selleks soovivad audiitorid anda OLAFile ELi pettustevastastes meetmetes strateegilise ja

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud arvamuse põhisõnumid.

Arvamus on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

järelevalveasutuse rolli. Keskpikas perspektiivis peaks komisjon hindama OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri koostööd ning vajaduse korral tegema ettepaneku täiendavate seadusandlike meetmete kohta, et tõhustada ELi võitlust liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastu.

Samal ajal avaldas Euroopa Kontrollikoda ka **arvamuse järgmise ELi pettustevastase võitluse programmi kava kohta**.

Komisjoni ettepanekus ELi pettustevastase võitluse programmiks aastateks 2021–2027 toetatakse liikmesriikidevahelist koostööd, et kaitsta ELi finantshuve. Projektid hõlmavad koolitust ja IT-süsteeme, mida kasutatakse ELi vahenditega seotud avastatud õigusnormide rikkumistest (pettustest ja muudest eeskirjade eiramistest) teatamiseks.

Audiitorid seavad kahtluse alla programmi lisaväärtuse ning osutavad kattuvusriskile ja sarnaseid meetmeid rahastavate kavade (näiteks tolliprogrammi) vahelise sünergia puudumisele. Samuti leiavad nad, et on vaja konkreetsemaid ja mõõdetavaid eesmärke koos kindlate hindamisnäitajatega, nagu ka selgemaid toetuskõlblikkuse eeskirju ja selgitusi liikmesriikide eraldatava kaasrahastamise kohta.

Toimetajatele

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) loodi 1999. aastal komisjoni otsusega. OLAFi ülesanne on eelkõige viia läbi haldusjuurdlusti pettuste ja muu ebaseadusliku tegevuse suhtes, mis kahjustavad ELi finantshuve, ning aidata liikmesriike pettustevastases võitluses.

Euroopa Prokuratuur alustab tegevust 2020. aastal või hiljemalt 2021. aasta alguses. Tal on õigus korraldada kriminaaluurimisi ja esitada süüdistusi ELi finantshuve kahjustavates kuritegudes. Euroopa Prokuratuur loodi tõhustatud koostöö mudeli raames. Praeguse seisuga osaleb selles 22 liikmesriiki.

Kavandatud ELi pettustevastase võitluse programm aastateks 2021–2027 jätkaks enamiku programmi Herakles III sätete kohaldamist. Sellest rahastatakse ka kahte peamist süsteemi: pettustevastast infosüsteemi (AFIS), mis hõlmab komisjoni hallatavaid tollirakendusi, ning eiramisjuhtumite haldamise süsteemi (IMS), mille abil saavad liikmesriigid täita oma kohustust teatada ELi vahenditega seotud õigusnormide rikkumistest (pettustest ja muudest eeskirjade eiramistest).

Programmi rakendamise kavandatud eelarve kogu perioodiks on 180 miljonit eurot.

Euroopa Kontrollikoja arvamus nr 8/2018 komisjoni ettepaneku kohta, millega muudetakse OLAFi määrust nr 883/2013 seoses koostööga Euroopa Prokuratuuriga ja OLAFi juurdluste tulemuslikkusega, on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) inglise keeles; arvamuse versioonid ELi teistes keeltes avaldatakse hiljem.

Euroopa Kontrollikoja arvamus nr 9/2018, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa pettustevastase võitluse programm, on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil eca.europa.eu inglise keeles; teised keeleversioonid avaldatakse hiljem.

Euroopa Kontrollikoda aitab edendada ELi finantsjuhtimist, avaldades arvamusi uute või muudetud finantsjuhtimisalase mõjuga õigusaktide ettepanekute kohta. Arvamusi kasutavad oma töös seadusandjad – Euroopa Parlament ja nõukogu.